

چوارینه‌کانی خه‌بیام
وه‌گی‌رانی / نه‌حمه‌د شائی
۱۹۲۴-۱۹۷۷

تایپ: زریان سه‌رچناری ۲۰۱۷

کاتی کۆرتان به‌ست یارانی گیانی
مه‌جلس گهرم بوو به‌شادومانی
ساقی که باده‌ی گۆنگوونی هانی
به‌دوعا یادکه‌ن هاوړی فلانی

نهم شه‌و پیا‌له‌ی مه‌ی ته‌واو پر نه‌که‌م
خۆم به‌ پیکی دووان مه‌ست و شر نه‌که‌م
هر سی ته‌لاقی عقل و دین نه‌ده‌م
نوسا کچی ره‌ز ماره‌بر نه‌که‌م

گهر نه‌بووم به‌ خوا و خاوه‌نی جیهان
هم‌مووم سه‌رتاپا ته‌خت نه‌کرد ویران
نوسا به‌ چه‌شنی نویم نه‌کرده‌وه
نژاده به‌ کامی دل بگه‌یت ناسان

به‌ گوینما فه‌له‌ک هیواش چرپاندی
تۆ حوکمی قه‌ده‌ر له‌ من نه‌زانی
نهم گیژ و خوله‌م به‌ده‌ست خۆم بوایه
خۆم رزگار نه‌کرد له‌ سه‌رگه‌ردانی

مادام سبه‌ینی هر نه‌رۆی ناچار
نهم‌رۆ دل خۆش که له‌ به‌ندی نازار
تا مانگه‌ شه‌وه مه‌ی بخۆ که مانگ
شه‌وگار شه‌ق نه‌کا بی تۆ گه‌لی جار

پاران، چو به‌ اتفاق میعاد کنید
خود را به‌ جمال یک‌دگر شاد کنید
ساقی چو می مغانه‌ در کف گیرد
بیچاره‌ فلان را به‌ دعا یاد کنید

امشب می جام یک منی خواهم‌کرد
خود را به‌ دو جام می غنی خواهم‌کرد
اول سه‌ طلاق عقل و دین خواهم‌داد
پس دختر رز را به‌ زنی خواهم‌کرد

گر بر فلکم دست بدی چون یزدان
برداشتمی من این فلک را ز میان
از نو فلکی دگر چنان ساختمی
کازاده‌ بکام دل رسیدی آسان

در گوش دلم گفت فلک پنهانی
حکمی که قضا بود ز من میدانی
در گردش خویش اگر مرا دست بدی
خود را برهاندمی ز سرگردانی

چون عهده‌ نمی‌شود کسی فردا را
حالی خوش دار این دل پر سودا را
می‌نوش به‌ ماهتاب ای ماه که ماه
بسیار بتابد و نیابد ما را

هر گه که بنفشه جامه در رنگ زند
در دامن گل باد صبا چنگ زند
هشیار کسی بود که، با سیمبری
می نوشد و جام باده بر سنگ زند

افسوس که نامه جوانی طی شد
و آن تازه بهار زندگانی دی شد
آن مرغ طرب که نام او بود شباب
افسوس ندانم که کی آمد کی شد

این قافله عمر عجب میگذرد
دریاب دمی که با طرب میگذرد
ساقی غم فردای حریفان چه خوری
پیش آر پیاله را که شب میگذرد

توبه مکن از می اگر می باشد
صد توبه نادمانه در پی باشد
گل جامه دران بلبل نعره زنان
در وقت چنین توبه روا کی باشد

این کوزه چو من عاشق زاری بوده است
در بند سر زلف نگاری بوده است
این دسته که بر گردن او می بینی
دستی ست که بر گردن یاره بوده است

طبعم به نماز و روزه چون مایل شد
گفتم که مراد کلیم حاصل شد
افسوس که این وضو به بادی بشکست
و آن روزه به نیم جرعه می باطل شد

کاتی و نه وشه شین و خانجانه
شهمال شهن نه کا چاکي گولانه
هوشيار كه سيكه دهسلاملاني يار
شهراب نه نوشي نه شكيني پياله

حيف روظراني جوانيم به سه رچوو
به هاري تازه ژينم وشك بوو
نهو بالنده يهي كه گه نجبي ناو بوو
هاوار نازانم كه ي هاتوو كه ي چوو

هاكا كارواني ژيان تپپه ر بوو
كورگهل با كوري ببه ستين هه موو
ساقی، توش غه می به يانی مه خو
مه ی تیکه، زوو به، شهومان به سه رچوو

نه مه ی، گهر توبه، بکه ی نادانی
سه د توبه بکه ی، ههر په شیمانی
گول يه خه ی درا بولبول نالانی
جا تو چون توبه به حه ق نه زانی

نهم گوزهش وهك من كوشته ی ياری بوو
گيروده ی داوی چاوبه خوماری بوو
نهو قولفهش كه وا نه گهر دنيايه
دهستيک بوو نه مل شهده لاری بوو

دل نويژ و روظوو بردي به تالان
وتم سه د شوکر كه بوو رزگارمان
كه چي به بايهك دهست نويژ بوو به تال
قومي مه ی ته قه ی نه روظوو هه لسان

لیوم نایه سهر لیوی شوشه می
لیی پارامهوه عومرم درپژکه می
دهم له ناو دهم بوین چرپانی فهرمووی
مه می بخو کچی هیجگاری نه که می

به شهاب بمشون، نهوسا بمنیزن
چهند سهرخوشیکیش ته لئینم بیژن
گهر له جه شریشدا به دوما گیزن
خاکی مه یخانه مه دوو بیژن

نوخه می بو دلئ، عاشقیه ریشان
ههردهم نازداری، نهییا به تالان
قهت حساب ناکه م پوژی له ژیان
نه مژم، نه کرؤژم، جووتی لیوی جوان

پییم ده لئین مانگی ره مه زان واهات
ئیتیر ناتوانی دهم له مه می بدات
من له شه عبانا هیئنده مه می نه خوم
سهرخوش بکهوم تا جه ژنیش نه پروات

نهوانه می ده ریای هوش و هونه ر بوون
پووناکی ریگای خوشی به شهر بوون
سهریان دهرنه کرد له م شه وه زهنگه
ورینه یه کیان کرد و تیپه ر بوون

کاتی دوا گوئی عومرم وشک نه بی
نه ندای جه سته م له بهر یه ک دهر بی
نه گهر خاکه که م به کاسه می مه می بی
ههر پر مه می کرام هه لئه سمه سهر پی

لب بر لب کوزه بردم از غایت از
تا زو طلبم واسطه می عمر دراز
لب بر لب من نهاد و می گفت به راز
می خور، که بدین جهان نمی آبی باز

چون درگذرم به باده شوید مرا
تلقین ز شراب ناب گوید مرا
خواهید به روز حشر یابید مرا
از خاک در میکده جوید مرا

ای وای بر آن دل که در او سوزی نیست
سودا زده می مهر دل افروزی نیست
روزی که تو بی عشق به سر خواهی برد
ضایع تر از آن روز ترا روزی نیست

گویند که ماه رمضان گشت پدید
من بعد به گرد باده نتوان گردید
در آخر شعبان بخورم چندان می
کاندر رمضان مست بیفتم تا عید

آنانکه محیط فضل و آداب شدند
در جمع کمال شمع اصحاب شدند
ره زین شب تاریک نبردند برون
گفتند فسانه ای و در خواب شدند

آنکه که نهال عمر من کنده شود
و اجزام ز یکدگر پراکنده شود
گر زان که صراحی گنند از گل من،
حالی که ز باده پر کنی زنده شود

شهنوم، ودهوشه بویه پال نه‌خا
نهو له‌شه پروته‌ی بهر شه‌مال نه‌خا
گوئخونچه بویه سهر به‌رزه دایم
سهرپوشی شهرم سهر پرووی نال نه‌خا

نه‌ئین به‌هسته و خووری چاوکه‌ژال
شیره و هه‌نگوینه و شه‌رابیکی نال
من باکم چی بی که لی‌ره ههم بی
مه‌ی و یاریکی ته‌ری چوارده‌سال

له‌م ژینه ناگه‌ین هه‌رگیز من و تو
نالوسکاوه پیس تال و تان و پو
له پشت په‌رده‌وه نه‌که‌ین گفتوگو
که په‌رده لاچوو شیوه‌نه و پورو

خوا، که خولقانی سرووشتی ئینسان
بوچی که‌م و کورت ناریکی خولقان
خو نه‌گه‌ر باشه بوچ مان و نه‌مان
گه‌ر خراپیشه له کی بوو تاوان؟

یا شیخ هه‌رچه‌نده ته‌واو سهرخوشین
هیشتا هه‌ر له تو زیاتر به‌هوشین
خوینی خه‌لق نه‌خویت ئیمه خوینی ره‌ز
پی‌م بلای کاممان خویناو نه‌نوشین

جه‌یرانه به‌شهر له شیوه‌ی جوانی
سه‌د جار دل نه‌کا خووی به‌قوربانی
نه‌م گوزه‌که‌ری ده‌هر، نه‌و جوانه
نه‌بینی وه‌ک شیت له پر شکانی

هر صبح که روی لاله شب‌نم گیرد
بالای بنفشه در چمن خم گیرد
انصاف مرا ز غنچه خوش می‌آید
کو دامن خویشتن فراهم گیرد

گویند بهشت و حور عین خواهد بود
آنجا می و شیر و انگبین خواهد بود
گر ما می و معشوق گزیدیم رواست
چون عاقبت کار چنین خواهد بود

اسرار ازل را نه تو دانی و نه من
وین حرف معما نه تو خوانی و نه من
هست از پس پرده گفتگوی من و تو
چون پرده در افتد نه تو مانی و نه من

دارنده چو ترکیب طبایع آراست
از بهر چه او فکندش اندر کم و کاست
گر نیک آمد شکستن از بهر چه بود
ور نیک نیامد این صور عیب کراست

ای مفتی شهر از تو پرکار تریم
با این همه مستی ز تو هشیار تریم
تو خون کسان خوری و ما خون رزان
انصاف بده کدام خون‌خوار تریم

جامی است که عقل‌آفرین می‌زندش
صد بوسه ز مهر بر جبین می‌زندش
این کوزه‌گر دهر چنین جام لطیف
می‌سازد و باز بر زمین می‌زندش

له جهرگه‌ی زهوی تا نووتکه‌ی زوجهل
یهک یهک نهینی دنیام کردۆ چهل
هه‌ر مه‌کر و فیل و گریکویره‌یه‌ک
هه‌مووم کرده‌وه، ما گریی نه‌چه‌ل

لای گۆزه‌که‌ری وه‌ستام به‌په‌رۆش
هه‌زار گۆزه‌م دی به‌هۆش و بیهۆش
گۆزه‌یه‌ک له‌ پر قیژانی وتی
گۆزه‌که‌ر کوانی؟ کوا گۆزه‌فرۆش

هه‌ور هات و گریا دیسان به‌هاره
وه‌ره سه‌رخۆش بین له‌م سه‌هوزاره
ئاخۆ سه‌هوزه‌گیای سه‌رگۆری ئیبه
سبه‌ی سه‌یرانگای کام هه‌رزه‌کاره

کافر م بی دین کوانی ره‌زای تو؟
دله‌شم کوانی تیشکی چرای تو؟
تۆ نه‌که‌ر به‌ نوێژ به‌هه‌شتم به‌یتی
نه‌وه کرینه کوانی سه‌خای تو؟

که‌وته‌مه دنیاهه‌ گێژ و سه‌رکه‌ردان
له‌ ژین چیم نه‌دی غه‌یری سه‌رسورمان
به‌ زۆریش نه‌رۆم نه‌مرم نازانم
له‌م هاتوچوونه‌م چی بوو مه‌به‌ستیان

چومه گۆزه‌ری گۆزه‌فرۆشان
له‌ قور نه‌یانکرد هه‌زار گۆزه‌ی جوان
خه‌لکه کویره‌نه‌بووم به‌ چاوی خۆم دیم
که‌له‌ی باپیرمه قوئنی گۆزه‌کان

از جرم گل سیاه تا اوج زحل
کردم همه مشکلات عالم را حل
بیرون جستم ز بند مکر و حیل
هر بند گشاده شد مگر بند اجل

در کارگه کوزه‌گری رفتم دوش
دیدم دو هزار کوزه گویا و خموش
ناگاه یکی کوزه برآورد خروش
کو کوزه‌گر و کوزه‌خر و کوزه‌فروش

ابر آمد و باز بر سر سبزه گریست
بی باده‌ی گلرنگ نمی‌باید زیست
این سبزه که امروز تماشاگه ماست
تا سبزه‌ی خاک ما تماشاگه کیست

من بنده‌ی عاصیم رضای تو کجاست
تاریک دلم نور و صفای تو کجاست
ما را تو بهشت اگر به طاعت بخشی
این بیع بود لطف و عطای تو کجاست

آورد به اضطرارم اول به وجود،
جز حیرتم از حیات چیزی نفزود،
رفتیم به اکراه و ندانیم چه بود
زین آمدن و بودن و رفتن مقصود!

بر کوزه‌گری پریر کردم گذری،
از خاک همی‌نمود هر دم هنری؛
من دیدم اگر ندید هر بی‌بصری،
خاک پدرم در کف هر کوزه‌گری.

گویند هر آن کسان که با پرهیزند
ز انسان که بمیرند چنان برخیزند
ما با می و معشوقه از آنیم مدام
باشد که به حشرمان چنان انگیزند

بر رهگذرم هزار جا دام نهی
گویی بگیرمت اگر گام نهی
یک ذره ز حکم تو جهان خالی نیست!
حکم تو کنی و عاصیم نام نهی؟

این یک دو سه روز نوبت عمر گذشت
چون آب به جویبار و چون باد به دشت
هرگز غم دو روز مرا یاد نگشت
روزی که نیامدهست و روزی که گذشت

با تو به خرابات اگر گویم راز
به زانکه به محراب کنم بی تو نماز
ای اول و ای آخر خلقان همه تو
خواهی تو مرا بسوز و خواهی بنواز

چون جود ازل بود مرا انشا کرد
بر من ز نخست درس عشق املا کرد
آنگاه قراضه ریزه قلب مرا
مفتاح در خزاین معنا کرد

هرگز دل من ز علم محروم نشد
کم ماند ز اسرار که معلوم نشد
هفتاد و دو سال فکر کردم شب و روز
معلوم شد که هیچ معلوم نشد

نه نین خواپه رست گهر مرد به نیمان
له و دنیاش نریک به باره گای خوان
نیمه و مهی و یار دایم پیکه وهین
به نکوو له و دنیاش ههر وایین دیسان

ریگای هاتوچوم نه تهنی به داو
به خهتا و گونا به تهره ی پاراو
هه زاران په ندم به سه ره نه هینی
تاوان له تویه و من عاسی و به دناو

وهک ناو له دریا، له دهشت (با) رویی
رؤژیکی تریش له ژین وا رویی
نه که ی قهت غه می دوو رۆژ هه نگری
رؤژیک نه هاتوو رۆژیک وا رویی

له مهیخانه بین په نا بهرم بویت
خیرتره بی تو نویژکه م له مزگهوت
نه وهل و ناخر ههر خویت حسابی
به ههشت یا دوزه سه رپشکی بو خویت

له رۆژی نه زهل که دروست کرام
دهرسی سه رخووشی و عه شق دادرام
نهوسا که ته واو قال بووم و سوام
به خوای سه رخووشی و عه شق ناو برام

له زانست هه رگیز من دوا نه که وتووم
نهینی دنیام زوری کرد مه علووم
حه فتا و دوو سائی په بهق خه ریک بووم
نهوسا حائی بووم هیچ حائی نه بووم

نُه و پوژه نِه سپی فه لهک زین کرا
مشتهری و پهروین ریکوپیک خرا
نُهوه به شمان بوو که ههر سه خوش بین
گوناهمان چی بوو؟ وامان پی برا

نهی چهرخ کردهوی پیست وهایه
کوشتن و برین لای تو رهوایه
گهر بدرین جهرگی خاکی دهروونرهش
نای که گه وههری نیابی تیایه

نهی دل که دنیا پیشه ی نه مانه
بوچی نهم ههول و ره نجه گرانه
غهم له سه ر دلت هه رگیز بار مه که
چاره نووس چی بی نه یکا زه مانه

ههرچهند شیرینه رهنگ و شیوه مان
چا ورهش، روومه تگهش، بالابه رز و جوان
له گه ل نه وه شا ماموستای ژیان
خوشی نازانی بو نیمه ی خولقان

چاکه و خراپه پیشه ی به شه ره
خوشی و ناخوشیش قه زاوقه ده ره
گله یی مه که تو له زه مانه
وهک تو زه لیله نه و قوربه سه ره

ساتووی خوا، بگه فریای دل
هه ی ناسکبه دن، شیرینتر نه گول
تا گوزه یهک مه ی بخوین بهر له وه ی
به گوزه بکرین، بچینه ژیر گل

آن روز که مرکب فلک زین کردند
آرایش مشتری و پروین کردند
این بود نصیب ما زدیوان قضا
ما را چه گنه قسمت ما این کردند

آن روز که مرکب فلک زین کردند
آرایش مشتری و پروین کردند
این بود نصیب ما زدیوان قضا
ما را چه گنه قسمت ما این کردند

ای چرخ فلک خرابی از کینه تست
بیدادگری شیوه دیرینه تست
ای خاک اگر سینه تو بشکافند
بس گوهر قیمتی که در سینه تست

هر چند که رنگ و بوی زیباست مرا
چون لاله رخ و چو سرو بالاست مرا
معلوم نشد که در طربخانه خاک
نقاش ازل بهر چه آراست مرا

نیکی و بدی که در نهاد بشر است،
شادی و غمی که در قضا و قدر است،
با چرخ مکن حواله کاند رِه عقل،
چرخ از تو هزار بار بیچاره تر است.

برخیز و بیا بتا برای دل ما
حل کن به جمال خویشتن مشکل ما
یک کوزه شراب تا بهم نوش کنیم
زان پیش که کوزه ها کنند از گل ما

زین پیش نشان بودنی‌ها بوده‌است،
پیوسته قلم ز نیک و بد فرسوده‌است؛
تقدیر ترا هر آنچه بایست بداد،
غم خوردن و کوشیدن ما بیهوده‌است

عمرت تا کی به خودپرستی گذرد
یا در پی نیستی و هستی گذرد
می نوش که عمریکه اجل در پی اوست
آن به که به خواب یا به مستی گذرد

ای رفته به چوگان قضا همچون گو
چپ می خور و راست میرو و هیچ مگو
کانکس که تو را فکند اندر تک و پو
او داند و او داند و او داند و او

یک جام شراب صد دل و دین ارزد
یک جرعه می مملکت چین ارزد
جز باده لعل نیست در روی زمین
تلخی که هزار جان شیرین ارزد

ما لعبتگانیم و فلک لعبت‌باز،
از روی حقیقتی نه از روی مجاز؛
یک چند درین بساط بازی کردیم،
رفتیم به صندوق عدم یک‌یک باز!

در فصل بهار اگر بتی حور سرشت
یک ساغر می دهد مرا بر لب کشت
هر چند به نزد عامه این باشد زشت
سگ به ز من است اگر برم نام بهشت

پیش نیستا نشان بووه و نووسراوه
چاک بیت یان خراپ بوټ دانراوه
چاره‌نووس چی بی ههر نه‌وه نه‌بی
خوټ بکوژی ببری سودی نه‌ماوه

تاکه‌ی خوټ‌پرست له پیناوی ژین
ههر غه‌می بوون و نه‌بوون بچیژین
سه‌رخوټ به، عومری نه‌نجامی گل بی
چاکه به مه‌ستی، یا خه‌و، بیکوژین

پلاری زه‌مان داوټه پیش خو
نه‌تا و نه‌تهینی، بی قره برؤ
نه‌و که‌سه‌ی که توئی وا به‌م دهرده برد
نه‌و نه‌زانیت و نه‌و نه‌ی زانی بو

یه‌ک جام له شه‌راب دینی دل و دین
یه‌ک قومی دینی هه‌موو موټکی چین
به غه‌یری شه‌راب نییه له گه‌ردوون
تائیگ بزوینی سه‌د گیانی شیرین

بووکه‌شووشه‌ین و فه‌له‌ک وه‌ک منال
پیمان ته‌خت نه‌کا ناره‌زوو و خه‌یال
رؤژیک دوو سه‌ما نه‌که‌ین و دواپی
گه‌زی دوان کفنه و یه‌ک دوو گه‌زیش چال

گه‌ر له به‌ه‌ارا کچیکی چاو مه‌ست
بیکا به ده‌متا یه‌ک دوو پیکی خه‌ست
خه‌لکی بابلین له سه‌گ که‌متر به
به‌ه‌شت ناو به‌رم و قه‌ت ببه‌م دهره‌ست

در دایره سپهر ناپیدا غور
جامی ست که جمله را چشانند بدور
نوبت چو به دور تو رسد آه مکن
می نوش به خوشدلی که دور است نه جور

بنگر ز صبا دامن گل چاک شده
بلبل ز جمال گل طربناک شده
در سایه گل نشین که بسیار این گل
در خاک فرو ریزد و ما خاک شده

خیام اگر ز باده مستی خوش باش
با ماه رخی اگر نشستی خوش باش
چون عاقبت هستی ما نیستی است
انگار که نیستی چون هستی خوش باش

با سرو قدی تازه تر از خرمن گل
از دست منه جام می و دامن گل
زان پیش که ناگه شود از باد اجل
پیراهن عمر ما چو پیراهن گل

از درس علوم جمله بگریزی به
و اندر سر زلف دلبر آویزی به
ز آن پیش که روزگار خونت ریزد
تو خون قنینه در قدح ریزی به

با باده نشین که ملک محمود اینست
وز چنگ شنو که لحن داود اینست
از نامده و رفته دگر یاد مکن
خوش باش که از وجود مقصود اینست

لهم ویرانه‌ی کون چهرخی زهمانه
مهی بخو دنیا دهوران دهورانه
نوبت گه‌یشتی ناخ و نؤف مه‌که
ههمومان به شفق نه‌کهن رهوانه

شهمال داوینی گوی دادران
بولبول نه ناو گول که‌وتوته فغان
نه‌زیر سیبهری گولانا تاوی
دانشه زور جار نه‌روی نه خاکمان

خه‌یام سهرخوش بووی به که‌یف و جوش به
نه خزمه‌ت یارا خوش به و به‌هوش به
دنیای بیوه‌فا که ههر نه‌ماوه
وهک هه‌ی هه‌میشه مه‌ست و دلخوش به

نه‌گه‌ل نازداری جوانی شل و مل
سهرخوش بووی بی که سهد ماچی به‌دل
به‌ر له‌وه‌ی بدری ره‌شه‌بای نه‌جه‌ل
کراسی عومرت وهک داوینی گول

نه‌ی دل فه‌سه‌فه‌ی دنیا به‌تاله
هؤگری یار به و نه‌م مه‌یه تاله
به‌ر له‌وه‌ی رۆزگار خونیت بریژی
تؤ خونینی شووشه بریژه پیاله

هاوده‌می مه‌ی به، خه‌زنه‌ی مه‌حمووده
نه‌نای گوی بگره نه‌غمه‌ی داووده
قه‌ت خه‌می دوینی و سبه‌ینی مه‌خو
نه‌مرو خوش بزی باقی بی سوده

به باده دهردی دلت به باده
عومری بی باده هیچه به ریاده
مه لئی حه رامه و کیمیا گه ریبه
قومیکی هزار دهردی پی لاده

دوینئی سه رخوش بووم چومه مه یخانه
دیم پیری گۆزه می له سه ر شانه
و تم مامه می پیر له خوا شهرم که
وتی سه رخوش به خوا میهره بانه

گوایه من بوون و نه بوون نه زانم
هه روا هوئی به رزی و نزمی ژیانم
له گه ل نه وه شدا شهرم به خوم دی
ناگاته مهستی روتبه و نیشانم

من وازم له مه می و مهستی نه هانی
له بهر ته نگدهستی یا په شیمانی
من مهیم نه خوارد دلخوش به نیستاش
تو هاتیبه ناو دل مهیم واز هانی

له سه ر گولانه شه ونمی نه ورور
مه می و دهنگخوشی نافرته تیکی قوز
دوینئی به سه رچوو خوش بی یا ناخوش
نه مرۆکه خوشه رۆژیکه پیروژ

نیهمین و مه می و موتریب که سی تر
گیان و دل و جام هه مووی له مه می پر
بی ترس له عه زاب له به خشینی خوا
نه باکی خاک و نه با و نه ناگر

می خور که ز دل کثرت و قلت ببرد
و اندیشه هفتاد و دو ملت ببرد
پرهیز مکن ز کیمیایی که از او
یک جرعه خوری هزار علت ببرد

سرمست به میخانه گذر کردم دوش
پیری دیدم مست و سبونی بر دوش
گفتم ز خدا شرم نداری ای پیر؟
گفتا کرم از خداست، می نوش و خموش

من ظاهر نیستی و هستی دانم
من باطن هر فراز و پستی دانم
با این همه از دانش خود شرمم باد
گر مرتبه ای و رای مستی دانم

من می نه ز بهر تنگدستی نخورم
یا از غم رسوایی و مستی نخورم
من می ز برای خوشدلی میخورم
اکنون که تو بر دلم نشستی نخورم

بر چهره گل نسیم نوروز خوش است
در صحن چمن روی دل افروز خوش است
از دی که گذشت هر چه گویی خوش نیست
خوش باش وز دی مگو که امروز خوش است

ماییم و می و مطرب و این کنج خراب
جان و دل و جام و جامه پر درد شراب
فارغ ز امید رحمت و بیم عذاب
آزاد ز خاک و باد و از آتش و آب

فه لهك له زهوى گوئیگی نه پروان
نه یخاته خاک و نه یکوژی دیسان
گهر ههور وهک ئاو خاکی نه باران
تا حشر نه باری خوینی پیر و جوان

شیخیک به ژنیکی نه گووت سه رخوشی
نهم باخهل نه کهی له سهر نه و کوشی
وتی من وه هام به لام تو خوا تو
راسته نه و بهرگه بو خوا نه پوشی

تا کهی چو لپه رست له م کیو و ده شته
بیمه ئیشکچی به بی که نیشته
خه بیام کی نه ئی جه هه نه م جیته
کی چوو جه هه نه م کوا نه و به هه شته

که کیشرا گیانی پاکی من و تو
خشتی دوو بو سهر لاکى من و تو
نه وسا بو خشتی گوپی نهم و نه و
له قالب نه دهن خاکی من و تو

بی حهد بی حساب مردن پیر و جوان
نه مان بیست که سی بیته وه له وان
ریی هات و نه هات ناگه ریته وه
چیت هه یه بیبه له سوک و گران

نه ئین جه هه نه م جیگه ی سه رخوشه
قته ت باوهر ناکا که سی به هوشه
سه رخوش و عاشق بچنه جه هه نه م
به هه شتی وابی چوله و ناخوشه

گردون ز زمین هیچ گلی برنارد
کش نشکند و هم به زمین نسپارد
گر ابر چو آب خاک را بردارد
تا حشر همه خون عزیزان بارد

شیخی به زنی فاحشه گفتا: مستی
هر لحظه به دام دگری پابستی
گفتا؛ شیخا، هر آنچه گویی هستم
آیا تو چنان که می نمایی هستی؟

تا چند زخم بروی دریاها خشت
بیزار شدم ز بت پرستان کنشت
خیام که گفت دوزخی خواهد بود
که رفت بدوزخ و که آمد ز بهشت

از تن چو برفت جان پاک من و تو
خشتی دو نهند بر مغاک من و تو
و آنگاه برای خشت گور دگران
در کالبدی کشند خاک من و تو

از جمله رفتگان این راه دراز
باز آمده کیست تا به ما گوید باز
پس بر سر این دو راهی از و نیاز
تا هیچ نمانی که نمی آیی باز

گویند مرا که دوزخی باشد مست
قولیست خلاف دل در آن نتوان بست
گر عاشق و میخواره به دوزخ باشند
فردا بینی بهشت همچون کف دست

نه نه بووم گهر بوون به دهستم بوايه
نه ش نه چووم نه گهر چاره م بکرايه
خوژگه سهد خوژگه بو نه م دنيايه
يان نه هاتمايه يان نه چومايه

چاره نووس چي بي ناگوړي نيتري
غم جهرگت له خوین زیاتر نه کا پر
به دريژي عومرت خویناو بنوشي
هر نه وهی که هه ی نيتري هيچي تر

چون هه وری نه وروژ گولاله نه شوا
توش په ژاره ی دل به مه ی بشو وا
نه م لاله زاره ی سهیرانگای تویه
سبه ی نه بیینی له خاکت روا

عشقی که پاک بی وشک و بی تامه
هر وهک خو له میث بی ترس و سامه
عاشق نه وهیه مانگ و روژ و سال
بی خه و، بی خواردن به بی نارامه

شکاندت شوشه ی مل باریکی جوان
چیت بیستووه؟ مه که ناوژی دیسان
مه گهر سه رخوش بووی هه ی خاکم به سه ر
نه و مهیه خوشه ت به ناحق پزان

که یف و مه ی خواردن نیمانی منه
دوور له کفر و دین په یمانی منه
بووکی زه مانه وتی دلی توش
ماره یی و خشل و نیشانی منه

گر آمدنم بخود بدی نامدمی
ور نیز شدن بمن بدی کی شدمی
به زان نبدی که اندر این دیر خراب
نه آمدمی نه شدمی نه بدمی

از رفته قلم هیچ دگرگون نشود
وز خوردن غم به جز جگر خون نشود
هان تا جگر خویش به غم خون نکنی
هر ذره هر آن چه هست افزون نشود

چون ابر به نوروز رخ لاله بشست
برخیز و بجام باده کن عزم درست
کاین سبزه که امروز تماشاگه توست
فردا همه از خاک تو پر خواهد رست

عشقی که مجازی بود آبش نبود
چون آتش نیم مرده تابش نبود
عاشق باید که سال و ماه و شب و روز
آرام و قرار و خورد و خوابش نبود

ابریق می مرا شکستی، ربی
بر من در عیش را ببستی، ربی
من می خورم و تو می کنی بدمستی
خاکم به دهن مگر که مستی، ربی

می خوردن و شاد بودن آیین منست
فارغ بودن ز کفر و دین دین منست
گفتم به عروس دهر کابین تو چیست
گفتا دل خرم تو کابین منست

هەر قومی ساقی له مهی برژینتی
کوئرایی به سهر دیدهما دینتی
سوپاس بو خواکهی که بادهی خوئقان
قومیکی هه زار دهرده نه په رینتی

نازانم نهوهی کردمی به ئینسان
به ههشتی دامی یا دوزهخ کامیان
نهی و پیاڵهی مهی ئافرهتییکی جوان
نهم سیانه بو من به ههشت بو خویمان

بم دهنی پیش مه رگ یهک قوم بادهی روت
به لکوو رووی زهردم ئال کا وهک یاقوت
مردیشم دیسان ههر به مهی بم شون
له داری رهزیش بوم بکهن تابووت

هاتن به دهستان نه بوو تا نه روین
تالای مه رگیش ههر نه بی بخوین
ده خیلتم ساقی ههسته تا زوه
داخی زه مانه با به مهی بشوین

گول وتی یوسفی مسری گولزارم
یاقوتم و زیره بزهی سهر زارم
وتم یوسفی؟ نیشانی! وتی
داوین به خوین سوور سهیرکه زامارم

به هاریکی ته ره گوئی کانی و ئاوی
له گه ل چه ند شوخی بالا لاولاوی
چه ند خوشه به زمی ئیمه و مهی و یار
دوو ره مزگهوت و که نیشته تاوی

هر جرعه که ساقیش به خاک افشانند
در دیده من آتش غم بنشانند
سبحان الله! تو باده می پنداری
آبی که دو صد درد دلت بنشانند؟

من هیچ ندانم که مرا آنکه سرشت
از اهل بهشت کرد یا دوزخ زشت
جامی و بتی و بربطی بر لب کشت
این هر سه مرا نقد و ترا نسیه بهشت

زنهار ز جام می مرا قوت کنید
این چهره ی کهر با چو یاقوت کنید
چون مرده شوم به باده شوید مرا
از چوب رزم تخته ی تابوت کنید

چون آمدنم به من نبد روز نخست
وین رفتن بی مراد عزمی است درست
برخیز و میان ببند ای ساقی چست
کاندوه جهان به می فروخواهم شست

گل گفت که من یوسف مصر چمنم
یاقوت گر انمایه پر زر دهنم
گفتم که چو تو یوسفی نشانی بنمای
گفتا بنگر غرقه به خون پیرهنم

فصل گل و طرف جویبار و لب کشت
با یک دو سه اهل و لعبتی حور سرشت
پیش آر قدح که باده نوشان صبح
آسوده ز مسجدند و فارغ ز کنشت

شهو یه خه‌ی شه‌ق بوو مه‌لابانگدانه
تیشکی روژ باده‌ی کرده پهمانه
چارچی بانگ نه‌کا مه‌ی بنوشن ده‌ی
شهو و روژ نه‌گرن ده‌رکی مه‌یخانه

بی‌گونا‌ه کییه پی‌م نائییت یه‌زدان
نه‌گونا‌ه به‌ده‌ر که‌ی بووه ئینسان
من‌گونا‌ه بکه‌م توش سزام بده‌ی
چی نه‌بی‌فه‌رقی من و تو قوربان

به‌ره‌به‌یانی ده‌نگی هه‌راسان
پیری مه‌یخانه‌ی نه‌خه‌و هه‌ل نه‌سان
هه‌سته پیاله‌ی مه‌ی پرکه‌ به‌ر نه‌وه‌ی
به‌ پیاله‌ی مه‌ی که‌ن کاسه‌ی سه‌ر ناسان

ساقی ناله‌ی غه‌م ناوازی به‌رزه
ناوبانگی مه‌ستیم پر کوره‌ی نه‌رزه
به‌ مووی سپیه‌وه وه‌ها سه‌رخوشم
سه‌ر سپی و دلم گوی سه‌ر ته‌رزه

رو‌حی ره‌وانت نه‌به‌ر که‌ ده‌ردی
لافای نه‌مان نه‌ییا ده‌س به‌جی
مه‌ست به‌ نازانی نه‌ کوئوه هاتووی
ناشزانی دوایی به‌ره‌و کوی نه‌چی

بو دیر ده‌ست ناده‌م مزگه‌وتیش یه‌قین
خوشم نازانم که‌ من چیم نه‌ ژین
نه‌ دنیا بووم و به‌ه‌شتیش هه‌روه‌ک
لاتی بی‌نیمان قه‌جه‌ی ناشرین

خورشید کمند صبح بر بام افکند
کیخسرو روز، مهره در جام افکند
می‌خور که‌ منادی سحرگه‌ خیزان
آوازه اشربوا در ایام افکند

ناکرده گنه در این جهان کیست بگو
آن کس که‌ گنه نکرد چون زیست بگو
من بد کنم و تو بد مکافات ده‌ی
پس فرق میان من و تو چیست بگو

آمد سحری ندا ز میخانه‌ ما
کای رند خراباتی دیوانه‌ ما
برخیز که‌ پر کنیم پیمان‌ه ز می
زان پیش که‌ پر کنند پیمان‌ه ما

ساقی غم من بلند آوازه شده‌ است
سرمستی من برون ز اندازه شده‌ است
با موی سپید سرخوشم کز می‌ تو
پیرانه‌ سرم بهار دل تازه شده‌ است

دریاب که‌ از روح جدا خواهی رفت
در پرده اسرار فنا خواهی رفت
می‌نوش ندانی از کجا آمده‌ ای
خوش باش ندانی به‌ کجا خواهی رفت

نه‌ لایق مسجدم نه‌ در خورد کینشت
داند ایزد گل مرا از چه سرشت
نه‌ دین و نه‌ دنیا و نه‌ امید بهشت
چون کافر درویشم و چون قحبه‌ ی زشت

رَیّی کهوتنه گوئشه‌ن به مهستی بولبول
دی له به‌زمایه جام و مهی و گوئ
هاته زمان و به گوئیمیا چرپاند
عومری رَویشتووت بسپییره به گل

گهر دهستم نه‌کهوت من پارچه‌یه نان
پینکی دوو مهی و نه‌ختی گوشتی ران
که‌لاوه کوئی نافرته‌تیکي جوان
وا نه‌ژیام نه‌ژی شاهه‌نشای جیهان

رَؤژ خوشه و شه‌مال نه‌له‌ریتته‌وه
نم نه‌می باران گوئ نه‌سپیتته‌وه
بولبولی نه‌ی گووت به گوئیکی زهره
با جارئی بدری مهی بخوریتته‌وه

قورئان که‌لامی خوییه و زور خوشه
جارچار نه‌خوینتری نه‌وه‌ک هه‌میشه
له‌ناو پیاله‌ی مهی نایه‌تیک هه‌یه
هه‌میشه و دائیم هه‌ر مهی بنوشه

هه‌موو رَؤژ نه‌ئیم قه‌سته‌م به یه‌زدان
تَویه له‌مه‌ی بی و تف له‌مه‌ی خوران
وا به‌هار داهات پر گولاله‌ی جوان
نه‌مرو تَویه‌که‌م تاهه‌تا شکان

مه‌ی یاقوتی سوور سوراچی کانی
له‌ش پیاله‌که‌ی و شه‌رابیش گیانی
نه‌م پیاله جوانه‌ی زهرده‌خه‌نه‌ی مه‌ی
خویناوی دله نه‌گهر بی‌زانی

چون بلبل مست راه در بستان یافت
روی گل و جام باده را خندان یافت
آمد به زبان حال در گوشم گفت
دریاب که عمر رفته را نتوان یافت

گر دست دهد ز مغز گندم نانی
وز می دو منی ز گوسفندی رانی
با لاله رخی و گوشه بستانی
عیشی بود آن نه حد هر سلطانی

روزیست خوش و هوا نه گرم است و نه سرد
ابر از رخ گلزار همی شوید گرد
بلبل به زبان پهلوی با گل زرد
فریاد همی کند که می باید خورد

قرآن که مهین کلام خوانند آن را
گه گاه نه بر دوام خوانند آن را
بر گرد پیاله آیتی هست مقیم
کاندر همه جا مدام خوانند آن را

هر روز بر آنم که کنم شب توبه
از جام پیاله لبالب توبه
اکنون که رسید وقت گل، توبه کجاست
در موسم گل، ز توبه یارب توبه

می لعل مذاپست و صراحی کان است
جسم است پیاله و شرابش جان است
آن جام بلورین که ز می خندان است
اشکی است که خون دل درو پنهان است

هنگام صبوح ای صنم فرخ پی
برساز ترانه‌ای و پیش‌آور می
کافکند بخاک صد هزاران جم و کی
این آمدن تیرمه و رفتن دی

گر من ز می مُغانه مستم، هستم،
گر کافر و گُیر و بت‌پرستم، هستم،
هر طایفه‌ای به من گمانی دارد،
من زانِ خودم، چنان‌که هستم هستم

ای بر سرد ران عالم افروز
دانی که چه وقت می بود روح افروز
یکشنبه دوشنبه سیشنبه و چهار
پنج‌شنبه و آدینه و سنبه شب و روز

در دهر هر آن که نیم نانی دارد
از بهر نشست آشیانی دارد
نه خادم کس بود نه مخدوم کسی
گو شاد بزی که خوش جهانی دارد

گر می نخوری طعنه مزن مستان را
بنیاد مکن تو حیل و دستان را
تو غره بدان مشو که می می نخوری
صد لقمه خوری که می غلام است آن را

افسوس که سرمایه ز کف بیرون شد
در پای اجل بسی جگرها خون شد
کس نامد از آن جهان که پرسم از وی
کاحوال مسافران عالم چون شد

وهختی پیا لهات هه‌ی شوخی نازدار
بیگی‌ره به‌زمی مه‌ی و عوود و تار
سه‌د (جهم) سه‌د (که‌ی) خستوته ناوچال
هاتنی مانگ و رویشتنی هه‌ر جار

گه‌ر له مه‌ی مه‌ستم به‌ئی من مه‌ستم
کافر م بی دین من بت‌پرستم
هه‌ر که‌س به جو‌ریک نه‌مداته قه‌له‌م
من خوم نه‌زانم چیبه مه‌به‌ستم

نه‌ی له‌سه‌ر سه‌ری هه‌موو سه‌روهران
نه‌زانی که‌ی مه‌ی جه‌لال نه‌کا گیان
شه‌مه‌ه و یه‌ک و دوو، سیشه‌مه و چوار
پینج‌شه‌مه‌ه، جومعه، شه‌و مه‌لابانگان

گه‌ر ده‌ستگیرت بوو تو پارچه نانی
که‌لاوه کونی سووچی کولانی
نه که‌س غولامت نه غولامی که‌س
له به‌ه‌ه‌شت نه‌ژیت تو خوت وا دانی

که خوت مه‌ی ناخوت له سه‌رخوش مه‌گره
خوت پیاوچاک مه‌که به فیئل و ته‌فره
دلت خوش مه‌که شوکر مه‌ی ناخوت
سه‌د گونا هه‌که‌یت مه‌ی زور باشتره

سه‌رمایه و قازانج هه‌مووم له‌ده‌ست چوو
زور جه‌رگی بری نه‌جه‌لی به‌دخوو
که‌س نه‌هات‌ه‌وه له‌و دنیا تاکوو
بزانین باسی مردوو‌ه‌کان چی بوو

له مه‌یخانه دیم پیریکی زاهید
پییم وت مردووکان ناخو چیبیان کرد
وتی سهرخوش به زوری وهکوو تو
چوون و تا نیستا نه جواب نه قاسید

من به‌بی شهرباب هه‌لناکه‌م نه‌مرم
ناتوانم باری جه‌سته‌م هه‌نگرم
نه‌و ساته‌م خوشه ساقی بل‌ی ها
نه‌م پیکه‌ش بگره و نه‌توانم بیگرم

به‌ینی شاکرد بووین، بووین به ماموستا
به‌م که‌ین و به‌ینه زور که‌یفمان هه‌ستا
نه‌نجامی داستان گوی بگره چی بوو
له خاک دهرچووین و چووین به بای وه‌شتا

مه‌هینه خه‌فه‌ت داکوتی ریشه‌ی
ماتی رۆژگارت بگری هه‌تا هه‌ی
واز له پیانه‌ی مه‌ی له یار مه‌هینه
به‌ر له‌وه‌ی مهرگ تیت خوری هاده‌ی

داخی به‌جه‌رگم هاو‌پیکانم چوون
نیسکیان دارزا و نه‌مان و مردوون
وهک یه‌ک نوشیمان له یه‌ک پیانه
که‌می پیش نیمه نه‌وان سهرخوش بوون

نازیز با غه‌می سبه‌ی هه‌لنه‌گرین
بی مه‌ی قه‌ت سهری نه‌که‌ینه سهرین
سبه‌ی کاروانی مهرگ که‌وته ری
سالیک بی و هه‌زار وهکوو یه‌ک نه‌مرین

پیری دیدم به‌خانه‌ی خماری
گفتم نکنی ز رفتگان اخباری
گفتا می خور که‌ همچو ما بسیاری
رفتند و خبر باز نیامد باری

من بی می ناب زیستن نتوانم
بی باده کشید بارتن نتوانم
من بنده آن دم که‌ ساقی گوید
یک جام دگر بگیر و من نتوانم

یک چند بکودکی باستاد شدیم
یک چند به‌ استادی خود شاد شدیم
پایان سخن شنو که‌ ما را چه رسید
از خاک در آمدیم و بر باد شدیم

مگذار که‌ غصه در کنارت گیرد
و اندوه و ملال، روزگارت گیرد
مگذار کتاب و لب‌جوب و لب‌کشت
زان پیش که‌ خاک در کنارت گیرد

یاران موافق همه از دست شدند
در پای اجل یکان یکان پست شدند
خوردیم ز یک شراب در مجلس عمر
دوری دو سه پیشتر ز ما مست شدند

ای دوست بیا تا غم فردا نخوریم
وین یکدم عمر را غنیمت شم‌ریم
فردا که‌ ازین دیر فنا درگذریم
با هفت هزار سالگان سر بسریم

هر سبزه که برکنار جوئی رسته است
گویی ز لب فرشته خویی رسته است
پا بر سر سبزه تا بخواری ننهی
کان سبزه ز خاک لاله رویی رسته است

آن قصر که جمشید در او جام گرفت
آهو بچه کرد و روبه آرام گرفت
بهرام که گور می گرفت می همه عمر
دید می که چگونه گور بهرام گرفت

زان پیش که بر سرت شبیخون آرند
فرمای که تا باده گلگون آرند
تو ز نی ای غافل نادان که ترا
در خاک نهند و باز بیرون آرند

در هر دشتی که لال هزاری بود هست
از سرخی خون شهریار می بوده ست
هر شاخ بنفشه کز زمین میروید
خالی است که بر رخ نگاری بوده ست

ایدل همه اسباب جهان خواسته گیر
باغ طربت به سبزه آراسته گیر
و آنگاه بر آن سبزه شبی چون شبنم
بنشسته و بامداد برخاسته گیر

تا هشیارم طرب ز من پنهان است
چون مست شدم در خردم نقصان است
حالی ست میان مستی و هشیاری
من بنده می آن که زندگانی آنست

له ههر قوژبنیک سهوزه و میرگیکه
له خوینی گهشی جوانه مه رگیکه
پی توند دامه گره لهو سهوزه گیایه
رهگ و ریشه که می دل و جه رگیکه

لهو کوشکه می جیگا که میفی جه مشید بوو
ناسک تیا نهژی و مام ریویش بیچوو
به هرام که گوپی نه کرد به کباب
گوپی گرتی خوئی و مرد و به سه رچوو

به ره له وهی له سه ر گوپی بخوینن
به ره موو مه می و مه زه می خوش بینن
خو تو نالتون نیت هه می گه و جی نه زان
بتخه نه خاک و دهر ته بینن

له ههر جی گوئی و لاله زاریکه
لهو گوئه خوینی پادشای شاریکه
ههر وه نه وشه یه ک دم نه کاته وه
خالی سه ر گوئی چاوبه خوماریکه

له می دل گریمان که خوشی دنیا
باغی ناواتت له گو لانه پرکا
له پر نه بین می شه و یک وه ک شه ونم
سبه می چون نه تکئی تو ش نه می ناوا

گه ر سه ر خوش نابم په ست و دلگیرم
که سه ر خوش نه بم بی هه ست و بیرم
حالیکه بهینی هوشیاری و مه ستی
به نه ده می نهو کاته م گه ر بی ده ستگیرم

هاتن و چوونمان بی سوود و هویه
قالبیچهی ژینمان بی تان و پویه
نه گیزهی چهرخا ئای که گیانی پاک
نه سوتی قرچ و ههرا و بو سوویه

ئیهمین کیریاری مهیی کونه و نو
به هه شتمان داوه به نیو دهنک جو
نه زانی بو کوئی نه چی که مردی؟
مهیی به من بده و کوئی نه چی بچو

به ره له وهی مهرگ به ره مووی برۆین
وه ره دهردی دل تیر به مهیی بشۆین
به دووری مه گره چهرخی به دکردار
موئه تمان نه دا قومی ئاو بخۆین

نه گه ل تیشکی خور سپیدهی به بیان
دهست به بیالهیی مهیی چهند جوانه ئینسان
نه ئین که گوایه مهیی تفت و تاله
حهق تاله و مهیش حهقه بی گومان

تیکه دهی ساقی تو بادهی گوئگون
با برژی خوینی شوشهیی سه رنگون
به غهیری شه راب نییه نه گه ردوون
یاریکی پاک و دل و دهروون روون

نه که للهت دهرکه که لکه نهی مه حال
بیالهت پر مهیی بی به درژیایی سا
نه گه ل کچی رهز رابویره بو خوت
کچ به حهرامی نهک دایکی حه لال

از آمدن و رفتن ما سودی کو
وز تار امید عمر ما پودی کو
چندین سرو پای نازنینان جهان
می سوزد و خاک می شود دودی کو

ماییم خریدار می کهنه و نو
وانگه ه فروشنده جنت به دو جو
گویی که پس از مرگ کجا خواهم رفت
می پیش بیارو هر کجا خواهی رو

برخیز ز خواب تا شرابی بخوریم
زان پیش که از زمانه تابی بخوریم
کاین چرخ ستیزه روی ناگه روزی
چندان ندهد زمان که آبی بخوریم

هرگه که طلوع صبح ارزق باشد
می گویمت آن می مروق باشد
گویند در افواه که حق تلخ بود
باید که به این دلیل، می حق باشد.

درده می لعل لاله گون صافی!
بگشای ز حلق شیشه خون صافی
کامروز برون ز جام می نیست مرا
یک دوست که دارد اندرون صافی

در سر مگذار هیچ سودای محال
می خور همه ساله ساغر مالا مال
با دختر رز نشین و عیشی میکن
دختر به حرام به که مادر به حلال

تا زهره و مه در آسمان گشت پدید
بهتر ز می ناب کسی هیچ ندید
من در عجبم ز میفروشان کایشان
به زانکه فروشدن چه خواهند خرید

چندان بخورم شراب، کاین بوی شراب
آید ز شراب، چون روم زیر شراب،
گر بر سر خاک من رسد مخموری،
از بوی شراب من شود مست و خراب.

این چرخ فلک که ما در او حیرانیم
فانوس خیال از او مثالی دانیم
خورشید چراغ دان و عالم فانوس
ما چون صوریم کاندرا او حیرانیم

ماییم که اصل شادی و کان غمیم
سرمایه ی دادیم و نهاد ستمیم
پستیم و بلندیم و کمالیم و کمیم
آئینه ی زنگ خورده و جام جمیم

یا رب تو جمال آن مه مهرانگیز
آراسته ای به سوسن و عنبر نیز
پس حکم چنان کنی که در وی منگر
این حکم چنان بود که کج دار، مریز

روحی که منزله است ز آرایش خاک
مهمان تو آمده است از عالم پاک
می ده تو به باده ی صبوحی مددش
زان پیش که گوید: أَنْعَمَ اللَّهُ مَسَاك

لهوتهی مانگ و نهستیرهی ناسمان
خول نه خون و دک مهی نهیدیوه نینسان
من زور سهسامم له مهیفروشان
چی نهکرنهوه باشتربئی و ههرزان

هیئده مهی نهخوم که له بوئی مهی
پرپی گورهکهم لهو بوئه خوشهی
گهر عارهقخوری به لاما پروات
مهست و سهرخوش بئی و تیر بلی ئوخهی

نهم چهرخه تئیدا خهریک داماوین
وینهگریکه و نیمهش روداوین
رؤژ وهکوو چرا و عالمهیش فانوس
گیژ و خول نهخوین چهند خهیاآل خاوین

نیمهی شازادهی خوشی و ماکی غهم
سهرمایهی داد و بنچینهی ستم
بهرزین و نزم پهستین و ههرم کهم
ئاوینهی ژهنگدار لهگهل جاجی جهم

خوایه دیمهنی شوخی نهو کیژه
وهها رازاوه وا جوان دارپژه
ناشبی سهیری کهین نهم حوکمهت وایه
کاسهی پر له ناو خوارکه و مهیرپژه

گیانی به ماکی پاکیی کرا گؤش
میوانته نهکهیت بیکهی فهرامؤش
ههر رپژت لی هات کهیلی که به مهی
نهک نیوارهیهک بلی لای توم خوش

یهک قوم له شہراب گشت جیہان دینئ
خشتی سہر کوپہی ہزار گیان دینئ
نہو دستہ سہری مہی پی نہ سہرین
ہزار بہرمانی موسلمان دینئ

ہفتہ ہموو پوژ مہی بخو سہر بہست
نہکھی قہت جومعہ دہر بکھی لہ دست
لای نیہہ یہ کہ شہ مہہ یا جومعہ یہ
تو خواہہ رست بہ نہوہک پوژ پہ رست

مہیخانہ بہ مہیخوران ناوایہ
خوینی دوو ہزار توہم لہ ملایہ
من گوناہ نہکہم رہحمت کوا نہبی
تامی لیبووردن لہ گوناہ دایہ

خہرقہی توہہ و زوہد شہرتہ بفروشہم
بہ مووی سپیہوہ تیر مہی بنوشہم
ژمارہی عومرم خوئی دا لہ ہہفتا
نیستا وختیتی بو مہی تیکوشہم

من مہی تالی کوئہ بی وچان
نہنوشہم شہوی جومعہی رہمہزان
تیری حہ لالی خوہ کردہ کووپہ
نہیکا بہ شہراب تا نہیخوہم، یہزدان

دہستیک بہ قورٹان دہستیک بہ جام
لایہکم حہ لال نہو لاکہم حہرام
لہم ژیر گومہزی شینہ نیہہ واین
نہ تہواو کافر نہ تہواو نیسلام

یک جر عہ ی می، ملک جہان می ارزد
خشت سر خُم، ہزار جان می ارزد
آن پارچہ ای کہ لب بہ آن پاک کنند
حقا کہ ہزار طیلسان می ارزد

یک ہفتہ شراب خوردہ باشی پیوست
ہان تا ندھی تو روز آدینہ ز دست
در مذہب ما شنبہ و آدینہ یکی است
جبار پرست باش نہ روز پرست

آبادی میخانہ ز می خوردن ماست
خون دو ہزار توبہ بر گردن ماست
گر من نکم گناہ رحمت چہ کند
آرایش رحمت از گنہ کردن ماست

من دامن زہد و توبہ طی خواہم کرد
با موی سپید قصد می خواہم کرد
پیمانہ عمر من بہ ہفتاد رسید
این دم نکم نشاط کی باید کرد

من بادہ ی تلخ دیرینہ خورم
اندر رمضان در شب آدینہ خورم
انگور حلال خویش در خم کردم
تلخی مکن ای خدای تا من بخورم

یک دست بہ مصحف و دگر دست بہ جام
گہ نزد حلال مانده گہ نزد حرام
ماییم درین عالم ناپختہ خام
نہ کافر مطلق نہ مسلمان تمام

ترکیب پیاله‌ای که در هم پیوست
بشکستن آن روا نمیدارد مست
چندین سر و پای نازنین از سر و دست
از مهر که پیوست و به کین که شکست

ما خرقة زهد بر سر خم کردیم
از خاک خرابات تیمم کردیم
شاید به در می‌کده‌ها دریابیم
آن عمر که در مدرسه‌ها گم کردیم

گل گفت به از لقای من رویی نیست
چندین ستم گلابگر باری چیست؟
بلبل به زبان حال با او می‌گفت
یک روز که خندید، به سالی نگر است

در سر هوس بتان چون حورم باد
در دست همیشه آب انگورم باد
گویند خدا تو را ز می توبه دهد
او خود ندهد من نکنم دورم باد

فردا علم نفاق طی خواهم کرد،
با موی سپید قصد می‌خواهم کرد،
پیمانۀ عمر من به هفتاد رسید،
این دم نکنم نشاط، کی خواهم کرد؟

پیالہ بہو چہ شنه درووست کراوه
بشکئی لای سہر خوش کفری تہواوه
ہہر سہرہ و کوئمہ و لاجانگہ و چاوه
لای خوا رہواہیہ بلین شکاوه

بہرمانمان تہ مل کووپہی مہی نالان
توزی مہیخانہ بو تہیمومان
بہ نکوو تہو عومرہی تہ مزگہوت دورا
بیدوزینہوہ تہ مہیخانہکان

گول وتی تہ رووم جوانتر قہت نابی
گولاکہر بوچی رقی لیم وابی
بولبول وتی پیی تہبی ہموو کہس
روژیک پیکہنی سائیک گریابی

کہلہ نارہزوی کچی جوانیتی
دئم ہہر شہراب داواخواریتی
پیہ تہ لین بہ نکوو خوا لیت خوش تہبی
من توبہ ناکہم کہیفی خوہتی

سہینن نالای درو تہی تہکہم
بہ مووی سپیہوہ قہسدی مہی تہکہم
سالانی عومرم خووی دا تہ ہہفتا
نیستی کہیف تہکہم گواہی کہی تہیکہم؟